

Suostumuksen hallinnan ja tietojen luovutuksen periaatteet

27.5.2009

Maritta Korhonen

PSSHP

Mitä ei tässä PP-esityksessä käsitellä mutta mikä nousee keskustelussa aina esille

- Lainsäädännön monimutkaisuus suostumusten osalta
- Lainsäädännöstä johtuva suostumustenhallinnan monimutkaisuus ja sen aiheuttama monimutkaisuus, työllistävyys ja toiminnallinen hankaluus koko terveydenhuollon toiminnassa

Potilaan suostumus

- Annetaan palvelutapahtumaa tai palvelukokonaisuutta varten
- Pääsääntönä kirjallinen suostumus (omakätinen / sähköinen)
- Suullisella suostumuksella voi tapahtua
  - hakutietojen luovutus (jollei potilas ole tehnyt hakutietojen luovutuskieltoa)
- Suostumusasiakirjasta annettava kopio potilaalle
- Potilaalla on oikeus peruuttaa tai tehdä muutoksia suostumukseen
  - Palvelutapahtumaa varten annetun suostumuksen peruuttaminen?

Suostumuksen laajuus

- Suostumus annetaan palvelunantajalle
  - Suostumusta ei voi rajata tietylle henkilölle, henkilöstöryhmälle tai yksikköön
- Kun potilasasiakirjat on luovutettu Kanta-arkistosta, ne ovat palvelunantajan potilasrekisterissä
  - Hoitosuhteen tai asiallisen yhteyden tarkistus edellytys myös organisaation sisäisessä käytössä

Hakutietojen ja asiakirjojen luovutus Kanta-palvelusta

Edellytykset

- Hoitosuhde tai asiallinen yhteys
  - Potilashallinnon varmistus todentaa tietoteknisesti
- Palvelutapahtuma
  - Keskustelu palvelutapahtuman määrittämisen hankaluudesta
  - Miten potilashallinnon varmistus voidaan tehdä, jos palvelutapahtumaa ei voida määritellä?
- Potilaan suullinen suostumus
  - Suullisesta suostumuksesta on tehtävä merkintä potilaskertomukseen
    - Lokimerkintä ei ole riittävä
    - Oma näkymä suostumuksille?
- Luovutusloki Kanta-palveluissa ja käyttöloki palvelunantajan järjestelmässä

Potilastietojärjestelmän kannalta oleellista suostumusten ja luovutusten hallinnassa

- Palvelutapahtuma
- Hoitosuhde tai asiallinen yhteys -> Potilashallinnon varmistusasiakirja
- Suostumus -> Suostumusasiakirja
- Palvelupyyntö Kantaan
  - Viittaus potilashallinnon varmistusasiakirjaan
  - Viittaus suostumusasiakirjaan
- Tieto potilaan antamista suostumuksista oltava käytettävissä organisaation käyttämässä suostumustenhallintajärjestelmässä

Luovutusten ja suostumusten käsittely Kanta-palveluiden "ulkopuolella"

- Voiko potilasasiakirjojen sähköisiä luovutuksia tehdä muuten kuin Kanta-palveluiden kautta?
  - Alueellisten ja paikallisten järjestelmien rooli?
  - Luovutus- ja käyttölokit?
- 10 § Sähköiseen luovutuspyyntöön perustuva potilastietojen sähköinen luovutus toiselle terveydenhuollon palvelujen antajalle toteutetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen avulla sen jälkeen, kun hoitosuhteen olemassaolo potilaan ja luovutuspyynnön esittäjän välillä on tietoteknisesti varmistettu. Muut potilastietojen sähköiset luovutukset toiselle terveydenhuollon palvelujen antajalle toteutetaan joko valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen avulla tai terveydenhuollon palvelujen antajien välisenä luovutuksena.

Ratkaisuja (?) ja avoimia asioita

- Terveystenhuoltolaki ei poista suostumuksenhallinnan tarvetta!
- Elinikäinen tai avoin suostumus ei mahdollinen
- Lääkitys-, henkilö- ja riskitietojen suostumuskäsittely?

(Itse)suggestiota, faktaa vai piittaamattomuutta?

- Onko suostumustenhallinnan toteuttaminen tietoteknisesti ja toiminnallisesti niin vaikeaa, kuin keskustelussa yleisesti tuodaan esille?
- "Onko lakia pakko noudattaa?"
- Käytännön kokemukset tulisi saada
- Lain tulkinta samalla tavalla kaikissa toimintaympäristöissä edellytys jatkokehittämiselle

Kiitos!

maritta.korhonen@kuh.fi
maritta.korhonen@stm.fi